

Ympäristövastuuraaportti 2025-2026

VD/4054/11.00.00.01/2019

TeA/JV/SO/MV/RV/JK

Kaupungin ympäristötyön etenemisestä vuosittain kertova Ympäristövastuuraaportti 2025–2026 on valmistunut. Ympäristötyötä kaupungissa ohjaa resurssiviisauden tiekartta 2030 (strategiakausi 2021–2025), jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2018 ja jota päivitettiin vuonna 2022. Keskeisenä tavoitteena on hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Ympäristövastuuraaportin vuosille 2025–2026 hyväksyy kaupunkiympäristölautakunta, ja se merkitään tiedoksi kaupunginhallituksessa sekä kaupunginvaltuustossa.

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteet on jaoteltu kuudelle kaistalle. Kaistat ovat: Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa sekä Hiilinielut ja kompensointi. Resurssiviisauden tiekartta tavoitteineen ja niistä johdettuine toimenpiteineen on toiminut hyvin ympäristövastuun edistämiseksi Vantaalla. Vuoden aikana toimenpiteet ja ohjauskeinot ovat suurelta osin systemaattisesti edenneet kohti resurssiviisasta kaupungin kehittämistä, suunnittelua, toteutusta ja kunnossapitoa. Kaikki tiekartan tavoitteita edistävät toimenpiteet ja niiden eteneminen ovat nähtävissä Ympäristövahti-palvelussa. Toimenpiteiden etenemisen lisäksi ympäristövastuuraaporttiin on koottu hyviä käytäntöjä vuoden varrelta ympäristövastuun edistämiseksi.

Tulevan ympäristöohjelman laadinnan yhteydessä ne toimet, joiden eteneminen ei ole sujunut suunnitellusti, tarkastellaan uudelleen sekä uusia ajankohtaisia toimenpiteitä lisätään.

Kasvihuonekaasupäästöjen kehitys

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) laskee pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt vuosittain. Päästölaskenta kattaa Vantaan alueella syntyneet lämmityksen, kulutussähkön, liikenteen, maatalouden, teollisuuden ja jätteiden käsittelyn päästöt eli niin sanotut alueperustaiset päästöt.

Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat viisi prosenttia vuodesta 2024 vuoteen 2025. Päästöt vähenivät kaikilla sektoreilla ja olivat yhteensä 747 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia (CO₂ ekv). Merkittävin päästövähennys on tapahtunut sähköntuotannossa. Vaikka sähkön kulutus on kasvanut, sähkölämmityksen ja kulutussähkön päästöt ovat laskeneet tavoiteltua nopeammin. Pääsyyinä on valtakunnallisen sähköntuotannon puhdistuminen.

Päästöjen kehitystä vuoteen 2030 seurataan Vantaalla Päästöbudjetin avulla, jossa seurataan päästöjen vähenemistä strategiakauden alusta verrattuna hiilineutraaliusskenaarioon. Kuluneella strategiakaudella vuodesta 2020 vuoteen 2025 Vantaan vuosittaiset alueelliset päästöt vähenivät, mutta huomattavasti tavoiteltua vähemmän.

Suurimmat haasteet hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemiseksi ovat liikenteen päästöjen vähentämisessä. Toiseksi suurimmalla päästösektorilla, kaukolämmössä, Vantaan Energian osalta kivihiilen käyttö päättyi vuonna 2025, ja fossiilisten polttoaineiden käyttö tavanomaisessa energiantuotannossa loppuu vuoden 2026 aikana. Vantaan Energia on ilmoittanut saavansa kaukolämmöntuotannon päästöt lähes nollaan hiilidioksidin talteenottojärjestelmän käyttöönoton myötä viimeistään vuonna 2035.

Kaupungin omissa kiinteistöissä sähkön kulutus on laskenut ja päiväkotij- ja koulurakennuksissa on luovutettu öljylämmityksestä päälämmönlähteenä. Aurinkosähköjärjestelmiä on asennettu kaikkiin peruskorjauskohteisiin sekä uudiskohteisiin.

Kaiken kaikkiaan vuodesta 2020 vuoteen 2025 tapahtunut kehitys tarkoittaa, että suunta on oikea, mutta seuraavalla kaudella tarvitaan huomattavasti aiempaa suurempia päästövähennyksiä, jotta kokonaistavoite vuodelle 2030 voitaisiin saavuttaa.

Ilmastomuutos vaikuttaa jo ympäristöömme hillintätoimista huolimatta. Ilmastomuutokseen sopeutuminen ja sään ääri-ilmiöihin varautuminen aiheuttaa kaupungeissa yhä suuremman haasteen. Sopeutumistyön nykytilaselvitys tehtiin kaupunkiympäristön toimialalla keväällä 2025. Selvitys toimii lähtökohtana sopeutumistoimien kaupunkitasoiselle jatkokehittämiselle ja integroimiselle osaksi kaupungin pysyviä toimintatapoja.

Kaupunki ohjaa rakentamista ja liikkumista vähäpäästöisyyteen

Vantaalla on käytössä ilmastotavoitteita edistävä Ilmastoviisas asemakaava -selvitys (ILVA). Vähähiilisyyden lisäksi selvityksessä pureudutaan myös ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja tavoitteena on tunnistaa kaavaratkaisut, joilla varaudutaan muuttuviin ilmasto-oloihin. Hiilitase lasketaan tai ilmastovaikutukset selvitetään kaikissa kaavoissa.

Kaupunki kehitti vuoden 2025 aikana paikallisia keinoja ohjata rakennushankkeita entistä vähähiilisemmiksi ja kiertotaloutta edistäviksi ottamalla käyttöön lakia tiukemmat hiilijalanjäljen raja-arvot. Ohjaus perustuu sekä kaavamääräyksiin että kaupungin tontinluovutusehtoihin.

Kaupunki on toteuttanut useita toimenpiteitä jalankulun, pyöräilyn ja liikenteen sähköistämisen edistämiseksi. Paikallisilla ratkaisuilla on suuri merkitys, mutta liikenteen päästöjen vähentäminen edellyttää lisäksi valtion ja EU:n liikennepoliittisten ohjauskeinojen vahvistamista.

Vantaan ratikan hankkeella on tunnistettu ja osin jo toteutettu monia kiertotalousratkaisuja. Hankkeessa hyödynnetään olemassa olevia raaka-aineita, kuten maa- ja kiviaineksia, reuna- ja luonnonkiviä sekä lahopuita mahdollisuuksien mukaan. Myös betonimurskaa voidaan hyödyntää rakentamisessa aiempaa suunniteltua enemmän.

Vantaa liittyi vuonna 2025 kiertotalouden green deal -sitoumukseen, jonka toimet liittyvät maanrakentamiseen, olemassa olevien tilojen käytön tehostamiseen ja ruokaan. Sitoumuksen Rakennetun ympäristön ja Uudistavan ruokatuotannon muutosalueiden toimenpiteillä kaupunki voi saada aikaan merkittäviä positiivisia vaikutuksia. Maamassojen koordinoinnilla saavutetaan päästövähennyksiä korvaamalla neitseellisiä raaka-aineita uudelleenkäytetyillä. Rakennusten käyttöasteita parantamalla päästään parempaan resurssitehokkuuteen. Kasvis- ja kalapainotteisempaan ruokavalioon siirtyminen vähentää merkittävästi ruoan hiilidioksidipäästöjä ja ruoantuotantoon käytettäviä luonnonvaroja.

Luontopositiivisuus etenee käytännön toimiksi

Ilmastomuutoksen ohella toinen merkittävä ympäristöhaaste Vantaalla on luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen. Vantaalla perusrungon monimuotoisuuden säilymiselle muodostavat kaupungin ekologinen verkosto ja sen monimuotoisuuden geenivarastot, luonnonsuojelualueet. Vuonna 2025 Vantaalle perustettiin neljä uutta luonnonsuojelualuetta.

Vantaalla monimuotoisen luonnon ja luontopositiivisuuden edistäminen eteni raportointijaksolla määrätietoisesti osaksi kaupungin strategista ohjausta ja käytännön toimintaa. Luonnon heikentymättömyys ja

ekologinen kompensatio otettiin käyttöön maankäytön suunnittelussa ensimmäisenä kaupunkina Suomessa. Toimintamalli laajenee vuonna 2026 koskemaan lähtökohtaisesti kaikkia uusia asemakaavoja, joissa syntyy luontohaittaa.

Kaupungin ensimmäinen katupuulinjaus valmistui kesällä 2025. Luontoposiitivisuustyötä tukevia käytännön edellytyksiä vahvistettiin laatimalla vieraslajisuunnitelma syksyllä 2025. Vesiluontoa kunnostettiin poistamalla rytöpatoja ja huoltamalla soraikkoja. Vantaan luontoposiitivinen työ tunnustettiin myös valtakunnallisesti Paras luontoteko -kilpailun kunniamaininnalla.

Luontoposiitivisuustyön seuranta vahvistaa luonnonarvohehtaari, joka toimii strategisena mittarina ja mahdollistaa luontovaikutusten arvioinnin ja vertailun. Vantaa kehittää luonnonarvohehtaarin käyttöön ottoa yhteistyössä kymmenen muun Suomen suurimman kaupungin kanssa.

Luontoposiitivisuuteen liittyy myös luontosydämenjäljen kasvattaminen, joka Vantaalla tarkoittaa sitä, että ihmiset kokevat luonnon läheisemmäksi ja se saa suuremman roolin kaupungin toiminnassa. Vuosittain palkattavien puotalkkareiden ja lähiluonto-oppaiden avulla asukkaita innostetaan mukaan luonnonhoitoon ja tehdään luontoa tutuksi.

Ympäristövastuullisuuden edistäminen

Keskeistä kaupungin toiminnassa on sitoutuminen ympäristövastuullisuuteen ja kuntalaisten kestävän elämäntavan mahdollistaminen. Ympäristövastuullisuus vahvistui kasvatuksessa, koulutuksessa, hankinnoissa, johtamisessa ja kaupunkiorganisaation arjessa. Kiertotalouden green dealin myötä Vantaa edistää kunnianhimoisesti ja pitkäjänteisesti ruokailun ympäristövastuullisuutta, vähentää ympäristövaikutuksia sekä vahvistaa oppijoiden osallisuutta ja ruokakasvatusta. Työn perustana ovat ravitsemussuositukset, planetaariseen ruokavalioon tähtääminen sekä tavoite saada kaikki oppijat syömään kouluruokaa.

Tapahtumille vuonna 2025 laadittujen vastuullisuusperiaatteiden avulla pyritään varmistamaan, että vastuullisuusasiat huomioidaan kaupungin järjestämissä tapahtumissa yhä paremmin. Eri toimialoilla ympäristöjohtamista kehitettiin järjestelmällisesti Ekokompassin avulla. Kaupungin kaikkien suurten yhtiöiden vastuullisuustavoitteet perustuvat vastuullisuusohjelmiin ja kaupunkistrategian linjauksiin, ja yli puolet kaupungin yhtiöille vuodelle 2025 asetetuista vastuullisuustavoitteista saavutettiin. Koulujen jätteenhuollon järjestämisessä tarvitaan edelleen kehittämistoimia.

Hiilinielua selvitetään

Vantaa hiilinielut selvitettiin vuonna 2020, jolloin kaupunki oli mukana pääkaupunkiseudun yhteisessä hankkeessa. Pääkaupunkiseudun hiilinielujen ja -varastojen selvitystyö (HSY) julkaistaan syksyllä 2026 ja se tukee jatkossa hiilinielujen seuranta ja kehittämistä.

Kaupunkiympäristölautakunta 11.8.2026 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Ympäristövastuuraportti 2025–2026 ja
- b) esittää se kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 24.8.2026 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi Ympäristövastuuraaportti 2025–2026 ja
- b) esittää Ympäristövastuuraaportti 2025–2026 kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 21.9.2026 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Ympäristövastuuraaportti 2025–2026.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Ympäristövastuuraaportti 2025–2026

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: ohjelmajohtaja Marja Vuorinen, puh. 050 314 5386,
ympäristöasiantuntija Riikka Virta, puh. 050 314 5685
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)